

I E G U L D Ī J U M S T A V Ā N Ā K O T N Ē

Ekonomikas valsts 21. olimpiāde
3.posms
Tests (20 punkti)
2020.gada 10.martā

Dalībnieka kods:

Atzīmē pareizo atbildi apvelkot attiecīgo burtu (a, b, c vai d)!
Katrā jautājumā drīkst atzīmēt tikai vienu atbildi. Par katru pareizu atbildi – 1 punkts.

1. Kurā gadījumā būtu pieļaujama valsts iejaukšanās ekonomikā?
 - a) Tirgū strauji paaugstinās pirmās nepieciešamības preces cena.
 - b) Tirgū veidojas daudzu pirmās nepieciešamības preču deficīts.
 - c) Dibina daudz jaunu uzņēmumu, kas ražo pirmās nepieciešamības preces.
 - d) Reālais IKP kļūst daudz mazāks par potenciālo IKP.
2. Nozarē ir daudz uzņēmumu, kas ražo vienveidīgu produktu. Kāda būs atsevišķa uzņēmuma produkcijas pieprasījuma (cenas) elastība?
 - a) Neelastīgs.
 - b) Elastīgs.
 - c) Absolūti elastīgs.
 - d) Absolūti neelastīgs.
3. Ja iedzīvotāju ienākumi palielinās par 6%, bet preces A pieprasītais daudzums samazinās par 4%, tad:
 - a) preces A pieprasījuma elastības (cenas) koeficients $e = |0,66|$ un preces A pieprasījums ir neelastīgs;
 - b) preces A pieprasījuma elastības (cenas) koeficients $e = |1,5|$ un preces A pieprasījums ir elastīgs;
 - c) prece A ir normāla prece;
 - d) prece A ir mazvērtīga prece.
4. Kāds varētu būt krusteniskās elastības koeficients divām grāmatām: Ā. Smita "Pētījums par tautu bagātības dabu un cēloņiem" un A. Konana Doila "Šerloka Holmsa piedzīvojumi"?
 - a) Aptuveni 1.
 - b) Pozitīvs.
 - c) Negatīvs.
 - d) Tuvu 0.

5. Latvijā daudziem uzņēmumiem grūti atrast darbiniekus, tāpēc izmanto viesstrādniekus, kuriem ir jāmaksā vismaz vidējo algu tautsaimniecībā, kas ir daudz vairāk nekā vietējiem. Kā tas ietekmē "vietējā darba" pieprasījumu?
- Palielina.
 - Samazina.
 - Neietekmē.
 - Pēc dotās informācijas nevar noteikt.
6. Kāda likumsakarība ir pietiekama lēmuma pieņemšanai par produkta ražošanas pārtraukšanu?
- $MR > MC$
 - $VC < TR < TC$
 - $P < AVC$
 - $TC < TR$
7. Ātrās ēdināšanas uzņēmumā, pieņemot darbā septīto darbinieku, vienā stundā pārdoto burgeru skaits palielinājās no 21 līdz 23. Burgera cena ir 3 eiro. Kādu stundas algas likmi varētu noteikt septītajam darbiniekam?
- Ne vairāk par 9,85 eiro stundā.
 - Ne vairāk par 9 eiro stundā.
 - Ne vairāk par 6 eiro stundā.
 - Vairāk par 6, bet ne vairāk par 9,85 eiro stundā.
8. Kādas sekas zivju tirgū izraisīs ES lēmumi samazināt zivju nozveju Baltijas jūrā un tas, ka patērētāji arvien vairāk pārtikā izmanto zivis?
- Tirgus līdzsvara cena paaugstināsies, bet nopirktais daudzums var gan palielināties, gan samazināties.
 - Tirgus līdzsvara cena paaugstināsies, bet nopirktais daudzums noteikti samazināsies.
 - Gan tirgus līdzsvara cena, gan zivju nopirktais daudzums samazināsies.
 - Gan tirgus līdzsvara cena, gan nopirktais daudzums noteikti palielināsies.
9. Ja uzņēmums pārtrauc ražošanu, tad var apgalvot, ka:
- uzņēmumam nebūs nekādu izmaksu;
 - uzņēmumam nebūs pastāvīgo izmaksu, bet būs tikai mainīgās;
 - uzņēmumam nebūs mainīgo, bet var būt pastāvīgās izmaksas;
 - uzņēmumam būs gan mainīgās, gan pastāvīgās izmaksas.
10. Jana nopirka obligāciju par 2000 eiro ar kupona gada likmi 7%. Obligāciju dzēsis pēc 40 gadiem. Kādu summu Jana saņems obligāciju dzēšot? (IIN neņem vērā)
- 1400 eiro
 - 5600 eiro
 - 32 000 eiro
 - 56 000 eiro

11. Jānis par iznomāto zemi ik gadu saņem 2000 eiro. Nomnieks grib šo zemi pirkt. Par kādu cenu Jānim būtu izdevīgi zemi pārdot? Jānis prognozē, ka vidējā procentu likme varētu būt 2%.
- Ne vairāk par 4000 eiro.
 - Vismaz 40 000 eiro.
 - Ne mazāk par 80 000 eiro
 - Ne mazāk par 100 000 eiro.
12. Kas iegūst ražotāju ieguvumu?
- Visi produkta ražotāji proporcionāli pārdoto preču daudzumam.
 - Ražotāji, kuri saražo lielāko preču daudzumu.
 - Ražotāji, kuru ražošanas izmaksas ir zemākas nekā konkurentiem.
 - Ražotāji, kuri saražo vismazāko preču daudzumu.
13. Uzņēmums pilnīgas konkurences tirgū gūs maksimālo peļņu, ja:
- $P = MR = MC$
 - $P > MR = MC$
 - $P < ATC$
 - $MR = AR$
14. Santa, patērējot preces A un B, ir sasniegusi patērētāja līdzsvaru. Preces A cena ir 2 eiro un gūtais derīgums ir 10 d.v. Kādu derīgumu gūst Santa, patērējot preci B, kuras cena ir 3 eiro?
- 15 d.v.
 - 12 d.v.
 - 6,6 d.v.
 - 3,3 d.v.
15. Uzņēmumam ir tirgus vara (spēj būtiski ietekmēt preces cenu), ja:
- tas nosaka preces cenu, kas ir vienāda ar galējām izmaksām;
 - tas nosaka nedaudz zemāku cenu, par tirgus līdera cenu;
 - tas nosaka cenu, kas ir vienāda ar vidējām mainīgām izmaksām;
 - tas nosaka cenu, ņemot vērā konkrētā produkta pieprasījuma līkni.
16. Kura ražošanas resursa piedāvājuma līkne arī ilgtermiņā ir vertikāla?
- Darba.
 - Kapitāla.
 - Zemes.
 - Uzņēmējspēju.
17. Kādas divas galvenās sastāvdaļas ir valsts maksājumu bilancei?
- Pasīvs, aktīvs.
 - Tekošais konts, kapitāla un finanšu konts.
 - Eksports, imports.
 - Kredīts, debets.

18. Kā mainīsies ekonomiski aktīvo iedzīvotāju skaits, ja daudzi reģistrētie bezdarbnieki atradīs darbu un sāks strādāt? (*Ceteris paribus*)
- a) Palielināsies.
 - b) Samazināsies.
 - c) Nemainīsies.
 - d) Pēc dotās informācijas nevar noteikt.
19. Kas varētu palielināt Latvijas eksportu uz Lietuvu?
- a) Strauja ekonomikas izaugsme Lietuvā.
 - b) Cenu līmeņa samazināšanās Lietuvā.
 - c) Strauja inflācija Latvijā.
 - d) Eiro maiņas kursa kāpums.
20. Kā, palielinoties ienākumiem, mainīsies mājsaimniecību izdevumu īpatsvars pārtikas iegādei?
- a) Palielināsies.
 - b) Nemainīsies.
 - c) Samazināsies.
 - d) Pēc dotās informācijas nevar noteikt.